Zorgverzekeraars Nederland

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Onderwerp	Aanpassingswet normalisering rechtspositie ambtenaren
Datum	4 april 2018
Uw kenmerk	Keten-ID 2836
Ons kenmerk	B-18-4621
Contactpersoon	

Sparrenheuvel 16
Postbus 520
3700 AM Zeist
030 698 89 11
info@zn.nl
www.zn.nl

Geachte mevrouw, mijnheer,

Met dit schrijven ontvangt u onze input op de internetconsultatie Aanpassingswet normalisering rechtspositie ambtenaren. Onze verlate reactie heeft te maken met het gegeven dat wij tot voor kort in het geheel niet op de hoogte waren van de beoogde wetswijziging en pas recentelijk zijn gevraagd om als belanghebbende te reageren op deze internetconsultatie. Door de zeer krappe deadline hebben we helaas geen gelegenheid gehad onze leden te consulteren. Wij zullen dit schrijven dan ook alsnog ter informatie sturen aan onze leden. Mochten deze nog aanvullende opmerkingen hebben dan houden we ons het recht voor hierop terug te komen dan wel aanvullende opmerkingen te sturen.

Wlz-uitvoerders geen overheidswerkgever

ZN ziet Wlz-uitvoerders niet als overheidswerkgever zoals bedoeld in de nieuwe Ambtenarenwet 2017.

Taken Wlz-uitvoerders & taken Wlz-uitvoerders die ook zorgkantoor zijn

Op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz) zijn er twee hoedanigheden van Wlz-uitvoerders. Enerzijds de Wlz-uitvoerder die de inschrijving van de verzekerden realiseert (formele taak) en anderzijds de Wlz-uitvoerder die de Wlz materieel uitvoert (het zorgkantoor). Het voorgaande leidt ertoe dat de Wlz-uitvoerder (in de hoedanigheid van het zorgkantoor) is belast met de uitvoering van de Wlz. Zij hebben de taak om ervoor te zorgen dat verzekerden die geïndiceerde zorg (kunnen) verkrijgen, waarop zij aangewezen zijn. Dit is de zorgplicht. Zij sluiten daartoe zorgovereenkomsten met zorgaanbieders, beoordelen of iemand in aanmerking komt voor een gewenste zorgleveringsvorm (zorg in natura of een pgb) en zorgen dat de benodigde zorg binnen

redelijke termijn voor de verzekerde beschikbaar is dan wel – in geval van een pgb – het budget tijdig beschikbaar is. De Wlz-uitvoerders zijn ook verantwoordelijk voor de administratie en controle van de aan verzekerden geleverde zorg. De administratie en/of controle is echter door de Minister van VWS per regio aan één Wlz-uitvoerder als zorgkantoor opgedragen. Dit geldt ook voor het verstrekken van pgb's. Dit betekent dat Wlz-uitvoerders deze administratie en/of controle ook uitvoeren voor cliënten van andere Wlz-uitvoerders in de aan hen toegewezen zorgkantoorregio.

Geen uniforme positie status werknemer

De bepalingen ingevolge de Wlz hebben tot gevolg dat er geen uniforme organisatievorm voor een Wlz-uitvoerder wordt voorgeschreven. De wetgever heeft evenwel bepaald dat de uitvoering van de Wlz geschiedt door een privaatrechtelijke organisatie. In dit kader refereren wij aan de MvT bij de Wlz op pag. 33:
"Aangezien de Wlz-uitvoerders op grond van de Wlz besluiten zullen moeten nemen die rechtsgevolg voor verzekerden hebben (oftewel beschikkingen zullen moeten nemen), zijn zij met openbaar gezag bekleed en daarmee zelfstandige bestuursorganen (zbo's). De Kaderwet zelfstandige bestuursorganen stelt voorop dat zbo's krachtens publiekrecht worden ingesteld. Voor de Wlz-uitvoerders wordt hiervan afgeweken: zij zullen privaatrechtelijke rechtspersonen zijn. De belangrijkste redenen hiervoor zijn dat de AWBZ op dit moment reeds door privaatrechtelijke rechtspersonen (namelijk door de zorgverzekeraars en door de zorgkantoren die tot de zorgverzekeraarsconcerns behoren) wordt uitgevoerd en dat het in het licht van de hiervoor beschreven mogelijkheid de ouderenzorg op termijn naar de Zvw en daarmee naar de privaatrechtelijke zorgverzekeraars over te hevelen, ondoelmatig zou zijn de uitvoering van de Wlz voor een mogelijk beperkte termijn uit de sfeer van de privaatrechtelijke zorgverzekeraars te halen en in handen te leggen van publiekrechtelijke zbo's. De in de Wlz geregelde randvoorwaarden, zoals de voorwaarde de Wlz-uitvoering gescheiden te administreren, voorkomen vermenging van de Wlz-gelden met Zvw-gelden of andere gelden die in het verzekeraarsconcern omgaan."

Zo zijn er Wlz-uitvoerders met een zorgkantoor en tevens Wlz-uitvoerders zonder zorgkantoor. Daarnaast is er ook een zorgverzekeraar die geen Wlz-rechtspersoon heeft opgericht. Een zorgkantoor kan verschillende verschijningsvormen hebben. Ook komt het voor dat werknemers (deels) in dienst kunnen zijn van het zorgkantoor zelf of juist op de loonlijst staan van het overkoepelende concern. Dit betekent aldus dat niet voor alle medewerkers van zorgkantoren geldt dat hun arbeidsrechtelijke positie gelijk is.

Er bestaat bij Wlz-uitvoerders dus geen logisch en eenduidig verband tussen de status van werknemer en het uitoefenen van openbaar gezag, terwijl het uitoefenen van openbaar gezag nu juist het onderscheidende criterium is van overheidswerkgevers zoals omschreven in artikel 2i van de Ambtenarenwet 2017.

Geen vergroting arbeidsmobiliteit

De initiatiefnemers van de Wnra willen met name bereiken dat er een grotere arbeidsmobiliteit gaat plaatsvinden tussen de overheid en de marktsector. Wanneer Wlz-uitvoerders zouden worden aangemerkt als overheidswerkgever zal de arbeidsmobiliteit van de werknemers binnen de verzekeringsconcerns eerder afnemen dan toenemen. Binnen het grotere verband van een verzekeringsconcern zouden dan zowel ambtenaren als niet-ambtenaren werkzaam zijn. Dat is noch voor de werkgevers, noch voor de werknemers een wenselijke situatie. Het moge duidelijk zijn dat dit niet ertoe bijdraagt om een logische transparante situatie te bevorderen . Ook is het vanuit praktisch oogpunt ongewenst om zowel ambtenaren als niet-ambtenaren in een organisatie te hebben. Bovendien kunnen de Wlz-uitvoerders de op ambtenaren van toepassing zijnde regelgeving vaak niet toepassen op de werknemers die de werkzaamheden feitelijk verrichten.

Ten slotte is het ook vanuit het oogpunt van materialiteit onwenselijk dat medewerkers die de Wlz uitvoeren als ambtenaren worden gekwalificeerd. Het als ambtenaar gekwalificeerd worden leidt naar verwachting tot extra voorwaarden voor de werkgever omdat de medewerkers (ambtenaren) aan extra verplichtingen gehouden zijn. De NZa is ook toezichthouder voor wat betreft de uitvoering van de Wlz. Dit betekent dat het deugdelijk uitvoeren hiervan gecontroleerd wordt door de NZa. Indien de medewerkers als bedoeld in dienst zijn van de financiële dienstverlener (dus de zorgverzekeraar) moet deze aan de Wft voldoen, hetgeen ook gevolgen (kan) hebben voor de toetsing van de kwaliteit en integriteit van de medewerkers. Hierop ziet ook de AFM al toe. De huidige praktijk is derhalve al dat de organisatie veelal twee toezichthouders heeft. Dat hier extra verplichtingen bijkomen is zeer onwenselijk en draagt ook nergens toe bij.

Met inachtneming van hetgeen hiervoor wordt opgemerkt acht ZN het niet gewenst dat Wlz-uitvoerders worden aangemerkt als overheidswerkgever. Daar komt bij dat het ook geen toegevoegde waarde heeft en uitsluitend tot een verhoging van de administratieve lasten zal leiden. Mocht u naar aanleiding van het voorgaande nog een, eventueel mondelinge toelichting wensen, dan zijn we daar uiteraard graag toe bereid.

Met vriendelijk groet,

drs. W.J. Adema RA MBA
Directeur Zorg